

Ein cyf/Our ref: MA/VG/3064/24

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Delyth Jewell AS
Cadeirydd y Pwyllgor Diwylliant, Cyfathrebu a'r Gymraeg,
Y Pwyllgor Chwaraeon a Chysylltiadau Rhyngwladol

04 Ebrill 2024

Annwyl Delyth

Diolch am eich gohebiaeth dyddiedig 13 Mawrth mewn perthynas â chyllideb derfynol 2024-25 ar gyfer Prif Grŵp Gwariant yr Economi a gyhoeddwyd ym mis Rhagfyr. Fi sydd wedi ymateb ichi gan fod diwylliant bellach yn fy Mhortffolio i. Ynglwm mae'r wybodaeth arall y gwnaethoch ofyn amdani er mwyn llywio eich gwaith craffu parhaus ar y gyllideb .

Strategaeth Ddiwylliant

Mae Llywodraeth Cymru, gan weithio gydag Aelod Dynodedig Plaid Cymru, yn parhau i fod wedi ymrwymo i gyhoeddi'r Strategaeth Ddiwylliant, sy'n rhan o'r Rhaglen Lywodraethu a'r Cytundeb Cydweithio. Fodd bynnag, rydym yn cydnabod bod angen ystyried y Strategaeth yng nghyd-destun yr heriau ariannol presennol a'r effeithiau maent yn eu cael ar ein sectorau. Cytunwyd y dylem oedi ac ystyried effeithiau cynigion y gyllideb ar y sector, ac mae'r Strategaeth ddrafft wedi cael ei mireinio a'i symleiddio yn unol â hynny dros yr ychydig fisoedd diwethaf.

Ar 19 Mawrth, cyhoeddodd y cyn Ddirprwy Weinidog Diwylliant, Chwaraeon a Thwristiaeth ddatganiad yn nodi'r camau nesaf ar gyfer y Strategaeth¹ Ddiwylliant. Rydym yn paratoi i lansio ymgynghoriad cyhoeddus ar y Strategaeth ym mis Mai, a fydd yn para am wyth wythnos. Rydym yn annog pawb sydd â diddordeb yn nyfodol diwylliant yng Nghymru i ddarllen y Strategaeth a chymryd rhan yn yr ymgynghoriad. Credwn yn gryf mai dyma'r Strategaeth gywir ar gyfer yr hinsawdd ariannol bresennol. Mae'n darparu cyfeiriad strategol ar gyfer ein sectorau diwylliannol, ac yn nodi'n glir ein huchelgeisiau tymor hir, wrth nodi'r blaenoriaethau hyblyg y byddwn yn canolbwyntio arnynt i'w cyflawni.

¹<https://www.llyw.cymru/datganiad-ysgrifenedig-y-camau-nesaf-ar-gyfer-strategaeth-ddiwylliant-i-gymr>

Blaenoriaethu gwariant i Ddiogelu'r Casgliadau Cenedlaethol.

Rydym yn llwyr ymwybodol o'r heriau y mae Amgueddfa Cymru a Llyfrgell Genedlaethol Cymru yn eu hwynebu wrth gynnal adeiladau sy'n heneiddio, heriau sy'n cael eu profi gan sefydliadau ledled y DU. Rydym yn cynnal trafodaethau rheolaidd â'n sefydliadau cenedlaethol, gan eu helpu i ymateb i'r heriau sy'n eu hwynebu. Yn 2023–24 derbyniodd Amgueddfa Cymru £2 miliwn i fynd i'r afael â phroblemau cynnal a chadw hirdymor ac i helpu i ariannu ailddatblygu Amgueddfa Lechi Cymru. Y flwyddyn ariannol ddiwethaf, derbyniodd y Llyfrgell Genedlaethol £500,000 ar gyfer system dân newydd i sicrhau diogelwch ei chasgliadau, ac mae'n derbyn £250,000 ar gyfer gwaith cynnal a chadw â blaenoriaeth y flwyddyn ariannol hon.

Yn ddiweddar, cyfarfu'r cyn Ddirprwy Weinidog Diwylliant, Chwaraeon a Thwristiaeth â Phrif Weithredwyr a Chadeiryddion Amgueddfa Cymru, a'r Llyfrgell Genedlaethol. Rhoddwyd sicrwydd iddi fod y casgliadau cenedlaethol yn ddiogel ar hyn o bryd. Fodd bynnag, er bod Amgueddfa Cymru yn derbyn cyllid cyfalaf gwerth £5 miliwn y flwyddyn drwy gymorth grant, mae angen buddsoddi sylweddol i fynd i'r afael â phroblemau cynnal a chadw yn Amgueddfa Genedlaethol Caerdydd. Mae Amgueddfa Cymru yn gweithio gyda ni i ddatblygu cynllun fel y gallwn nodi'r cymorth ariannol sydd ar gael dros y pum mlynedd nesaf. O ystyried pwysigrwydd y casgliadau a maint posibl y gwaith sydd ei angen, efallai y bydd angen cydweithredu ar draws y Llywodraeth er mwyn mynd i'r afael â hyn, yn hytrach na gweithredu fel adran sengl.

Diswyddiadau Llywodraeth Cymru mewn cyrff hyd braich

Wrth baratoi Cyllideb 2024–25, Mae Gweinidogion wedi gwneud y dewisiadau cyllideb mwyaf llym a phoenus ers datganoli. Yn ddiweddar gwnaethom gytuno ag Aelod Dynodedig Plaid Cymru fod rhaid inni ganolbwyntio ar gefnogi swyddi yn y byrdymor a'r hirdymor. Mae cyllid y Cytundeb Cydweithredu eisoes wedi cael ei ddefnyddio at y diben hwn. Yn ogystal, rydym wedi cytuno y dylid ail-bwrpasu'r cyllid a ddyrannwyd i gyflawni'r Strategaeth Ddiwylliant i liniaru effaith colli swyddi yn Amgueddfa Cymru, y Llyfrgell Genedlaethol, Cyngor Celfyddydau Cymru a'r sector celfyddydau ehangach. Ers cyhoeddi'r gyllideb ddrafft, rydym hefyd wedi dod o hyd i gyllid ychwanegol ar gyfer Cadw a Chomisiwn Brenhinol Henebion Cymru.

Cyllid Canlyniadol Pellach

Mae ein casgliadau cenedlaethol yn rhan annatod o'n treftadaeth. Byddwn yn parhau i chwarae ein rhan i sicrhau eu bod yn ddiogel ar gyfer cenedlaethau'r dyfodol. Mae hyn yn cynnwys parhau i flaenoriaethu cyllid i gyrff hyd braich er mwyn diogelu'r casgliadau cenedlaethol.

Yn gywir

Lesley Griffiths AS/MS

**Ysgrifennydd y Cabinet dros Ddiwylliant a Chyfiawnder Cymdeithasol
Cabinet Secretary for Culture & Social Justice**